

Aika: 10.12.2024 klo 9.01–11.39

Paikka: videoneuvottelu, Zoom

Osallistujat

Minna Abrahamsson-Sipponen, Oulun yliopiston kirjasto

Marianne Dube, Svenska handelshögskolans bibliotek

Tommi Harju, Taideyliopiston kirjasto (puheenjohtaja) (poissa klo 10.27–10.31)

Tua Hindersson-Söderholm, Aalto-yliopiston tutkimuspalvelut

Tiina Järvinen, Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto

Heli Kautonen, Turun yliopiston kirjasto (paikalla klo 9.03–9.58 ja klo 11.19–11.39)

Anne Lehto, Tritonia

Riitta Lähdemäki, Tampereen yliopiston kirjasto

Ari Muhonen, Itä-Suomen yliopiston kirjasto

Yrsa Neuman, Åbo Akademis bibliotek

Minna Niemi-Grundström, Helsingin yliopiston kirjasto

Susanna Parikka, Lapin korkeakoulukirjasto

Miia Willman, LUT-tiedekirjasto

Irene Ylönen, Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskus (liittyi kokoukseen klo 9.10)

Anu Keinänen (sihteeri)

Vierailijat

Unifin toiminnanjohtaja Heikki Holopainen (paikalla klo 9.01–9.58)

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.01.

Pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Minna Niemi-Grundström ja Miia Willman.

Esityslista hyväksyttiin.

2. Sidosryhmätapaaminen

Sidosryhmätapaaminen Unifin toiminnanjohtaja Heikki Holopaisen kanssa.

Puheenjohtaja Tommi Harju kertoi FUNin ajankohtaiset kuulumiset. FUNin puheenjohtajaksi kaudelle 2025–2026 valittiin Riitta Lähdemäki. Työvaliokuntaan kuuluvat tulevalla kaudella Tommi Harju, Tua Hindersson-Söderholm, Heli Kautonen ja Yrsa Neuman. FUNin strategiatyöryhmä sai työnsä valmiiksi ja FUNin strategia vuosille 2025–2028 julkaistaan vuodenvaihteessa. Lisäksi Harju nosti esiin FinELibin tilanteen, AVOTTin tilanteen sekä FUNin RRS-työryhmän työn valmistumisen. Harju nosti esiin myös Varastokirjaston aseman tulevaisuudessa.

Irene Ylönen liittyi kokoukseen klo 9.10.

Heikki Holopainen kertoi Unifin ajankohtaiset kuulumiset.

Keskusteltiin tekoälystä. FUNin puolelta nostettiin esiin ristiriitaisuutta kustantajien toiminnassa, jossa he sallivat tekoälyn käytön toisilleen, mutta kieltävät muilta sen sopimuksissa. Kirjastoissa tekoäly näkyy jo aineistonhallintasuunnitelmien tekemisessä ja kommentoinnissa, ja tekoälyllä tehtyjä suunnitelmia on tullut kommenteille, jotka eivät ole vastanneet kuitenkaan tutkimusta. Tärkeänä FUN pitää, että tekoälyn käytöstä on toimintaohjeet siitä, miten tekoälyä käytetään oikein. Kirjastoissa on meneillään erilaisia tekoälytyöryhmiä ja kokeiluja. Kirjastot saavat myös tutkijoilta ja opettajilta pyyntöjä hankkia käyttöön jokin tekoälyalusta tai lisäosa käytössä olevaan tekoälyalustaan. Tässä voi olla tarve tutkijoiden kouluttamiselle. Kirjastoissa on myös vahvaa tekoälykehittämistä ja sovelluskehittämistä. Tärkeäksi keskustelussa nostettiin myös lisenssisopimukset, jotta käytölle olisi olemassa vastuulliset raamit. Vaikka kenttä muuttuu koko ajan, vastuullista käyttöä pidetään tärkeänä, ja kirjastojen roolia toimia kouluttajina. Olisi myös hyvä huomioida operatiivinen ja kansainvälinen näkökulma, sekä se, että tekoäly on laajempi kuin laajat kielimallit. Kriittinen suhtautuminen olennaista.

Heikki Holopainen poistui klo 9.58.

Heli Kautonen poistui klo 9.58.

3. RRS-työryhmän työn tulosten esittely

Susanna Nykyri oli estynyt, joten Tua Hindersson-Söderholm esitteli FUNin RRS-työryhmän (Rights Retention Strategy) loppuraportin (liitteet 1 ja 2).

Päätettiin, että edetään työryhmän esityksen mukaan ja työryhmän esittämillä keinoilla (liitteet 1 ja 2).

4. Puheenjohtajan vuosipalkkio

Tommi Harju poistui kokouksesta klo 10.27.

Puheenjohtajana kohdassa 4 toimi Riitta Lähdemäki.

Keskusteltiin puheenjohtajan vuosipalkkiosta. FUNin sääntöjen mukaan työvaliokunta ilman puheenjohtajaa tekee esityksen puheenjohtajan kuluvan vuoden vuosipalkkiosta. Riitta Lähdemäki esitteli työvaliokunnan esityksen puheenjohtajan kuluvan vuoden vuosipalkkiosta. Työvaliokunta esitti, ettei puheenjohtajalle makseta palkkiota hänen toiveensa mukaisesti. Keskusteltiin mahdollisuudesta tarjota puheenjohtajalle seminaari- tai konferenssiosallistuminen FUNin kustantamana.

Päätettiin, ettei puheenjohtajalle ei makseta palkkiota pyyntönsä mukaisesti. Tommi Harjulle kuitenkin varataan mahdollisuus osallistua vuoden 2025 aikana johonkin konferenssiin siten, että FUN maksaa konferenssin osallistumismaksun.

Tommi Harju palasi kokoukseen klo 10.31.

5. Toimintakertomuksen luonnos vuodelta 2024

Yhteistyösihteeri Anu Keinänen esitteli FUNin toimintakertomuksen luonnoksen vuodelta 2024 (liite 3). Puuttuvat tiedot täydennetään vuoden 2025 alussa ja toimintakertomus hyväksytään seuraavassa kokouksessa. Tampereen yliopiston lyhenne korjataan muotoon TAU.

6. Toimintasuunnitelman 2023–2024 tilannekatsaus

Puheenjohtaja Tommi Harju kävi läpi FUNin toimintasuunnitelman vuosille 2023–2024 (liite 4). Harju nosti esiin RRS:n edistämisen, vaikka työ on vaatinut odotettua enemmän aikaa. FinELib-yhteistyön parantamista on FUNin puolelta edistetty suunnitelman mukaan. FUN on tavannut Digivision edustajia sekä monia sidosryhmien edustajia kuluneiden kahden vuoden aikana. Sidosryhmätapaamiset ovat toimineet hyvin. Toiminta on ollut työryhmävetoista, toimintasuunnitelmassa mainittuja asioita on edistetty ja tuloksina ovat muun muassa FUNin kestäväen kehityksen linjaukset sekä RRS:n eteen tehty selvitystyö, jonka pohjalta on mahdollista jatkaa RRS:n edistämistä.

Harju esitti kiitokset FUNin työvaliokunnalle sekä työryhmille ja ohjaus- ja työryhmien edustajille.

FUN esitti kiitokset puheenjohtaja Tommi Harjulle FUNin eteen tehdystä työstä kaudella 2023–2024. Todettiin, että toimintasuunnitelma oli hyvä, ja sitä on toteutettu erinomaisella tavalla. Jatkossa voidaan kiinnittää vieläkin enemmän huomiota priorisointiin.

Tauko klo 10.45–11.00

7. FUNin strategia 2025–2028

Puheenjohtaja Tommi Harju esitteli FUNin strategian luonnoksen vuosille 2025–2028 (liite 5). Keskusteltiin strategiasta. Todettiin, että strategia on selkeä, ytimekäs ja siinä on ennakoitu hyvin tulevaa. Strategia on tehty verkoston näkökulmasta.

FUNin strategia 2025–2028 (liite 5) hyväksyttiin.

FUN kiitti työryhmää strategian valmistelusta.

8. Verkkosivu-uudistus

Yhteistyösihteeri Anu Keinänen esitteli FUNin verkkosivujen uutta ilmettä ja kertoi uudistuksen etenemisestä. Keinänen koostaa mediapankkia FUNille syksyllä lähetetyistä kuvista. Kuvia voi lähettää edelleen sähköpostilla yhteistyösihteerille. Mediapankki tulee sekä verkkosivuille että eduuniin. FUNin verkkosivujen ylläpito ostetaan Seravolta, josta on tarjolla myös tekninen tuki.

Heli Kautonen liittyi kokoukseen klo 11.19.

9. Seuraavat kokoukset ja kokousten aiheet

FUNin seuraavat kokoukset (liite 6):

- 11.2.2025 klo 9–12 (etäkokous)
- 23.4.2025 klo 9–12 (etäkokous)
- 3.6.2025 klo 10–15 (lähikokous, Vaasa)

Työvaliokunnan kevään 2025 kokousajat sovitaan Doodlessa.

10. Ilmoitusasiat

- Työryhmien edustajilta kerätään tiedot työryhmien toiminnasta uudella verkkolomakkeella. Yhteistyösihteeri välittää pyynnön työryhmien edustajille. Aikaraja tietojen toimittamiselle on 10.1.2025. Työryhmien toiminnan koonti käsitellään FUNin 1/2025 kokouksessa.
- FUN nimesi pyynnöstä Kansalliskirjaston ohjausryhmiin seuraavat edustajat:
 - FinELib-konsortion ohjausryhmään Heli Kautosen ja Tommi Harjun sekä varajäseniksi Tua Hindersson-Söderholmin ja Minna Niemi-Grundströmin

- Finto-palvelun ohjausryhmään Heli Kautosen ja varajäseneksi Miia Willmanin
 - Finna-konsortion ohjausryhmään Susanna Parikan ja varajäseneksi Yrsa Neumanin
 - Melindan ja kuvailuyhteistyön ohjausryhmään Heli Kautosen (Alma) ja Irene Ylösen (Koha)
- FUNia on pyydetty kommentoimaan avoimen tieteen ja tutkimuksen rahoituksen tiekarttaa. Lausunnon aikaraja oli 5.12.2024. FUNin jäseniltä pyydettiin kommentteja lausuntoon 29.11.2024 mennessä. Lausunto on luettavissa [eduunissa](#) (vaatii kirjautumisen).

11. Muut asiat

Yrsa Neuman poistui klo 11.31.

- Ari Muhonen kertoi tilastoinnin ohjeen olevan valmis, ja tilastoinnin Excel-pohja on työn alla. Muhonen kysyi, kerätäänkö jo vuoden 2024 tilastot uudistuneen mallin mukaan. FUN kannatti tilastojen keräämistä uudistuneella mallilla jo vuodelta 2024.
- Riitta Lähdemäki kysyi, haluaako FUN tehdä vuoden 2025 alussa itsearvioinnin. Ehdotus sai kannatusta, ja uusi puheenjohtaja ja yhteistyösihteeri toteuttavat kyselyn vuodenvaihteen jälkeen.
- Riitta Lähdemäki kertoi ajankohtaisia kuulumisia AVOTTista.
- Puheenjohtaja Tommi Harju esitti vielä koko FUNin puolesta lämpimät kiitokset Tiina Järviselle työstä FUNin hyväksi.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.39.

Liitteet

- Liite 1 RRS-työryhmän loppuraportti
- Liite 2 RRS-esitys
- Liite 3 Toimintakertomuksen 2024 luonnos
- Liite 4 Toimintasuunnitelma 2023–2024
- Liite 5 FUNin strategia 2025–2028 luonnos
- Liite 6 Vuosikello 2025, v3

Tommi Harju
puheenjohtaja

Anu Keinänen
sihteeri

Minna Niemi-Grundström
pöytäkirjantarkastaja

Miia Willman
pöytäkirjantarkastaja